

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΔΤΕΡΙΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΔΤΕΡΙΟΥ
 Ἔτηδία ὄρ. 4. Ἔτηδία ὄρ. 2ρ. 6.
 Ἐξάμηνος » 2. Ἐξάμηνος » » 3.

ΝΥΚΤΕΡΙΣ

Συνδρομὴ προπληρωτέα.
 Δι' ἀγγελίας καὶ διατριβὰς ἰδιαίτεραι συμφωνίαι
 προπληρωνόμεναι.
ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 5 ΛΕΠΤΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Ν. Κεπενές, δικηγόρος, τακτικός συνεργάτης. Διευθυντής καὶ ἰδιοκτῆτης **Κ. Γ. Μιχαλόπουλος**

ΕΤΟΣ Β'. — ΑΡΙΘ. 41. Γραφεῖα—ὁδὸς Τσαμαδοῦ 10. Ἀθήναι, Κυριακῇ, 7 Ἰουλίου 1902.

Προοιχῶς

Ἡ ΑΠΟ ΣΚΗΝΗΣ ΕΠΙΦΟΡΑΧΙΑ

Καλλιτεχνικὴ μελέτη

ὑπὸ

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΝΙΚΟΛΑΡΑ

ΚΑΙΡΟΣ ΠΛΕΘΟΝ

Συνεχίζοντες τὰς περὶ τῆς Ἑλληνικῆς δραματοποιίας σκέψεις μας, ὡς εὐρέως ὀπωσθήποτε ἀνεπτυξάμεν ἐν τῷ προλαβόντι φύλλῳ ἐρχόμεθα νὰ προσθέσωμεν ἡδὴ ὀλίγας ἐτι λέξεις ἐπὶ τοῦ ζητήματός τούτου, πικρὰς μὲν, ἀλλ' ἀληθεῖς. Καὶ τοῦτο, διότι κινούμενοι ἐξ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῆς τόσα ὑφισταμένης ταλαίνης θεατρικῆς φιλολογίας μας ἐπιζητοῦμεν νὰ καταδείξωμεν τὸ γαγγραινώδες καὶ ὀδωδὸς, ἵνα μετ' ἀποφάσεως ἰσχυρᾶς τοῦ χειρουργοῦ ἢ σμήλης ἀποσπᾶσθαι αὐτὸ πρὸς σωτηρίαν τοῦ ὅλου.

Ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς ἀδιαφορίας ἠθοποιῶν καὶ κοινῶν, ἡ ὁποία ὡς βόας περισιφίγγει πᾶσαν ἐργασίαν καὶ δηλητηριάζει πᾶσαν καρδίαν καὶ ἐνσταλάζει εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν φαντασίαν τὴν ὀργῶσαν πρὸς ὄρασιν τὴν ἀνίαν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν ἀναφαίνονται δίκην μικρᾶς ὁσέως, πρὸς ἣν ὁ κεκοπιακὸς τῆς ἐρήμου ὀδοιπόρος σπεύδει ἀπληστος καὶ ἀγωνιῶν νὰ κορέσῃ τὴν δίψαν του, τὴν ὁποίαν ἐγέννησε καὶ ἐξέθρεψεν ἐν αὐτῇ ἡ καυστικότητα τοῦ ἡλίου καὶ ἡ φλέγουσα ἄμμος τῆς ἐρήμου, ἀναφαίνονται, λέγομεν, εὐάριθμοί τινες ἠθοποιοί, οἵτινες καταδέχονται καὶ ρίπτουσιν ὀπωσθήποτε λαθραῖον βλέμμα εὐμενές πρὸς τὴν πάρηγκωνισμένην καὶ σπαρασσομένην ἐκ τῆς ἀβελτηρίας μάρτυρα θεατρικὴν φιλολογίαν.

Οἱ τοιοῦτοι ἐρασταὶ τοῦ Κάλλους τοῦ θεατρικοῦ σκεπτόμενοι ἑλληνοπρεπῶς ἐνίστανται καὶ ἀναγνωρίζοντες ἐνδομύχως τὴν ὑποχρέωσιν, ἣν φέρουσι καὶ ὡς ἐργάται τῆς Τέχνης καὶ ὡς Ἕλληνες τὴν καρδίαν, θυσιάζουσιν ὀλίγας παραστάσεις ἐξ ἐκάστης θεατρικῆς περιόδου ὑπὲρ ἐνὸς ἢ δύο ἔργων Ἑλλήνων συγγραφέων, νομίζοντες ὅτι οὕτως ἐκπληροῦσι τὸ ὑψηλὸν καὶ μέγα αὐτῶν καθήκον.

Ἄλλὰ δυστυχῶς τὸ ἐλάχιστον τοῦτο ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν ἔργων ἐνδιαφέρον ἀπόλλυσι τὴν μικρὰν του αἴγλην, διότι καταναίμεται πρὸς κακὴν τοῦ θεάτρου καὶ

τῆς φιλολογίας μοῖραν ἀναλόγως τῶν συμπαθειῶν καὶ τῶν γνωριμιῶν ἢ κατ' ἀναλογίαν τῶν μέσων καὶ τῶν ἐπιμόνων ἐνοχλήσεων τοῦ συγγραφέως ἢ ἀναλόγως τῆς ἠθικῆς ὑποστηρίξεως ἢ τῆς ἠθικῆς ζημίας, ἣν δύναται ὁ συγγραφεὺς νὰ παράσῃ εἰς τὸν ἠθοποιὸν ἢ τὸν θίασον.

Λαμβάνεται πρὸ παντός ὡς μέτρον τῆς πραγματικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου ἡ ὀνομαστικὴ ἀξία τοῦ συγγραφέως. Δυνατὸν τὸ ἔργον νὰ εἶναι καλὸν καὶ νὰ δεικνύῃ πλήρη σημεῖα ζωῆς, ἀλλὰ, διότι δὲν παρέχει ὀνομαστικὸν ἐχέγγυον ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ, καὶ τοῦτο, εἴτε διότι δὲν κρατεῖ εἰς χεῖράς του δημοσιογραφικὸν κάλαμον — διότι τοῦτο εἶνε τὸ μόνον καὶ ἀνέγνωρισμένον μέσον τῆς σήμερον, ἵνα δημιουργηθῇ τις συγγραφεὺς—εἴτε διότι δὲν ἔχει ὄνομα βαρὺ, ἵνα ἐκ προκαταλήψεως ἐπιβάλη τὴν διδασκαλίαν — καὶ αὕτη εἶνε ἡ δευτέρα τάξις τῶν λογίων συγγραφέων, πρὸ τῶν ὁποίων οἱ ἠθοποιοὶ δουλοπρεπῶς τὴν κεφαλὴν προσκλίνουν ἢ τελευταῖον, διότι ὁ ἐστερημένος ὀνομαστικῆς ἐπιβολῆς συγγραφεὺς δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ἀρκούντα μέσα παρὰ τούτῳ ἢ ἐκείνῳ τῷ θιάσῳ ἢ δυνάμενος δὲν θέλει νὰ καταπέσῃ μέχρι τοῦ ποταποῦ καὶ ἐξευτελιστικοῦ τούτου σημείου ἐκλιπαρῶν, ἱκετευῶν, ἐξορκίζων, ὑποσχόμενος—διότι αὕτη εἶνε ἡ τρίτη ἐπισημοποιημένη πλέον τάξις τῶν εὐφυῶν καὶ μετ' ἀπληρῆς καὶ εὐρὺ μέλλον σοφῶν συγγραφέων—ποσῶς δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει, λέγομεν, ὁ τοιοῦτος, ὡς εἰς μηδεμίαν ἀνήκων τάξιν καὶ δὲν καταδέχονται νὰ ρίψωσιν ἐπ' αὐτοῦ οὐδὲ ἐν βλέμμα, διότι θεωροῦσι τοῦτο ὅλως περιττὸν καὶ ἀπώλειαν πολυτίμου χρόνου.

Ὑπὸ τοιαύτας δυσμενεῖς καὶ ἀπελπιστικὰς λοιπὸν διὰ τὴν ἑλληνικὴν δραματοποιίαν περιστάσεις, ὑπὸ τοιαῦτα δυσπρόβλητα καὶ ἐκνευριστικὰ ἐμπόδια, πρὸ τοιαύτης καθημερινῆς ψυχρολουσίας πῶς δύναται νὰ προαχθῇ ἡ θεατρικὴ φιλολογία, πῶς δύναται νὰ ἐργασθῶσιν οἱ δυνάμενοι καὶ οἱ αἰσθανόμενοι μύχιον τὴν ὀρμὴν πρὸς ἐργασίαν, ὥστε νὰ γεννηθῇ ἡ ἀμιλλα ἢ εὐγενῆς καὶ μόνῃ τῆς προσόδου καὶ τῆς τελειοποιήσεως μήτηρ; Πῶς δύναται τις ὑπὸ τοιοῦτους ὄρους νὰ αἰσθανθῇ τὸ φλέγον τὴν καρδίαν καὶ τὴν φαντασίαν τοῦ πυρ καὶ νὰ μὴ ἀναλογισθῇ ἐν τῷ ἅμα τὰς πικρίας, τὰς θλίψεις καὶ τὴν ἀνίαν, αἱ ὁποῖαι θὰ πληρώσουν τοὺς κόπους του; Πῶς δύναται τις νὰ ἐργασθῇ ἀφ' οὗ ἐδημιουργήθησαν πλέον προνομία καὶ ἐτέθησαν φραγμοί, ἂν ὅχι

ἀνυπέροβλητοι, ὅμως δυσπρόβλητοι εἰς ὄρια, τὰ ὁποῖα οἱ προνομιῶχοι συγγραφεῖς ἐχάραξαν καὶ τὰ ὁποῖα οἱ ἠθοποιοὶ ἀσυνειδήτως καὶ ἐν σιωπῇ ἀπεδέχθησαν; Δι' ὃ ἀνάγκη ἀναπόδραστος νὰ εὐρεθῇ ὁ γενναῖος ἐκείνος Ρωμίλος, ὅστις νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰ κακῶς τεθέντα ὄρια τῶν τιμαριούχων συγγραφέων καὶ νὰ καταρρίψῃ τὰ σύνορα καὶ νὰ κηρύξῃ τὸ ἀπεριόριστον δικαίωμα τοῦ συγγραφεῖν. Ἐστὼ δὲ βέβαιος ὁ τοιοῦτος γενναῖος τῆς θεατρικῆς φιλολογίας ὑπέρομαχος, ὅστις βεβαίως δὲν ἀναμένεται νὰ εἶνε ἐκ τῆς τάξεως τῶν συγγραφέων, ἀλλ' ἐκ τῆς τῶν ἠθοποιῶν, ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην αὐτοῦ πρωτοβουλίαν καὶ ἀποφασιστικότητά θὰ προκαλέσῃ τὴν τιμὴν καὶ τὸν ἔπαινον παντός ὑπὲρ τοῦ θεάτρου ἐνδιαφερομένου καὶ πᾶς ὁ πονωνιά τὴν Τέχνην καὶ τὴν ἑλληνικὴν θεατρικὴν φιλολογίαν θὰ χειροκροτήσῃ ἐκθύμως τὸ ἔργον του καὶ θὰ ἐνθαρρύνῃ αὐτὸν ἐν τῷ ἀγῶνι.

Ἀλκιβιάδης

Ἀπὸ σήμερον ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς Ἰταλικῆς κωμῆδος ὑπὸ Δήμου Βρατσάνου δημοσιογράφου.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΞΕΝΑ ΘΕΑΤΡΑ

Ἡ Ἰταλικὴ κωμῆδια

ΓΕΝΕΣΙΣ ΚΑΙ ΕΒΕΛΙΕΙΣ

τὸ θεάτρον τοῦ γελώτος

τὸ Ἰταλικὸν θέατρον

Ὅπως ὅλα τὰ θεάτρα, ἔχει καὶ αὐτὸ τὴν ἱστορίαν του. Ἐχει καὶ αὐτὸ τὴν ἐξελίξιν του. Μετ' ὅλην τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ γένεσις του δὲν ἀνάγεται εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, τοὺς σχεδὸν προϊστορικούς, εἰς τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἀναδράμῃ κανεὶς διὰ νὰ εὕρῃ τὴν ἀρχέτυπον Ἑλληνικὴν σκηνήν, τὸ φορητὸν παράπηγμα τοῦ Θεσπίδου.

Πότε ἀκριβῶς ἐστήθη ἡ πρώτη Ἰταλικὴ σκηνή, δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ εὐρεθῇ. Ἄν κρίνῃ ὅμως κανεὶς ἀπὸ μίαν παιζομένην παράστασιν, ἢ προμήτωρ τῆς Κάζα Γολδόνη θὰ εἶδε τὸ φῶς κατὰ τὸν δέκατον ἔκτον αἰῶνα.

Ἡ παράστασις εἶναι περιεργωτάτη. Εἰς κάποιον χωρὶ τῆς Γαλλίας — διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ ὄρια τῆς Ἰταλικῆς χώρας ἐθεωροῦντο πολὺ στενὰ ἀπὸ τοὺς κατακτηθέντας τὸ πάτριον ἔδαφος Ἰτα-

Υπό τὰ πιεστήρια

Γ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΟΓΛΟΥ

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

(Γραμματολογικὴ μελέτη)

Πᾶσα αἴτησις πρὸς τὸν

κ. Κώσταν Γ. Μιχαλόπουλον
Διευθυντὴν «Νυκτερίδος»

Ἀθήνας

λοὺς καλλιτέχνας, ἐνῶ ἐξ ἄλλου Φραγκίσκος ὁ Α΄ τοὺς ἐδέχετο εἰς τὸ Γαλατικὸν ἔδαφος, περιβάλλον αὐτοὺς με τιμὰς — δμῖλος πλανήτων ἠθοποιῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου δίδει παραστάσεις.

Ἡ σκηνὴ τῶν εἶναι παράπηγμα ξύλινον ἀπὸ τὰ γνωστὰ εἰς . . . ἡμᾶς. Χαίνει τὸ ἀνοιγμα τῆς σκηνῆς, σὰν κουτὶ χωρὶς σκέπασμα, σὰν ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον, χωρὶς ὑποβολεῖον, ἐννοεῖται — διότι ὅλοι ἐκ τοῦ προχείρου ἐσχεδιάζον καὶ ἐπαίζαν, χωρὶς φωτοστοιχίας, χωρὶς παρασκηνία, σκηνάς, τίποτε, ἐπάνω τρεῖς τέσσαρας ἠθοποιούς, τοὺς περιφήμους τύπους τοῦ θεάτρου ἐκείνου, τοὺς ὁποίους θὰ λάβητε τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσητε, καὶ κάτω σμήνος πεζῶν καὶ ἐφίπων, χασκόντων με χαῖνον στόμα, ἀπαράλλακτα ὅπως ἐδῶ τῆς ἀπόκριες σωρεύονται καὶ χαζεύουν οἱ χάχηδες περὶ τὸ κάρρον τοῦ Φασουλῆ.

Φευγάτοι ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν οἱ Ἰταλοὶ κωμῶδοι ἤρχισαν καὶ ἐν Γαλλίᾳ νὰ παίζου εἰς τὰς πανηγύρεις τὰς αὐτοσχεδίου παραστάσεις τῶν εὐρόντες φιλόξενον τὸ ἔδαφος.

Τὸ θέατρον τοῦ γέλοιου

Αὐτὸ ὑπῆρξεν ὁ πρόδρομος, ὁ πρόγονος τοῦ σημερινοῦ Ἰταλικοῦ θεάτρου καὶ εἰς αὐτὸ εὐρίσκει κανεὶς ὠραιότατας σελίδας.

Μετὰ τὰ θεάματα τῆς Ρώμης, μετὰ τὸ «Κολοσσεῖο», τὰς θηριομαχίας καὶ τὰς ἐρματοδρομίας δὲν ἔχει — προφανῶς — καμμίαν σχέσιν.

Ὁ γέλως διὰ τὸν γέλωτα.

Αὕτῃ εἶναι ἡ ἀφορμὴ τοῦ Ἰταλικοῦ θεάτρου. Νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὴν σκηνὴν τὸ ἀστεῖον καὶ τὸ κωμικόν, ἡ σάτυρα, οἱ γέλοιοι τύποι, ἡ γέλοια ραδιουργία καὶ ἐν γένει τὰ ἀποκνήματα φαιδρῶς καὶ τρελλῆς φαντασίας.

Ἐνα θέατρον τοιοῦτον δὲν ἐσκόπει, βεβαίως, καθὼς ἐννοεῖ καθέννας, νὰ ἀπεικονίσῃ τὴν πραγματικὴν ζωὴν, οὔτε νὰ διορθώσῃ τὰ ἦθη.

Ἦθελε νὰ σκορπᾷ τὸ γέλοιο.

Ἡ εὐθυμία, εἶπε κάποιος σοφός, εἶναι ἀνάγκη διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἡ ζωὴ πρέπει νὰ ἔχῃ ὥρας εὐθυμίας, στιγμὰς τρελλας.

Πιερρότος, Ἀρλεκίνος καὶ Σα

Γεννημένοι ἀπὸ τὴν τάσιν τῆς εὐθυ-

μίας καὶ τῆς διαχύσεως, ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ γέλοιου, οἱ τύποι τοῦ ἀρχεμόρφου Ἰταλικοῦ θεάτρου, εἶχον διὰ μέσου τῶν ἐτῶν καὶ καθ' ὄλον σχεδὸν τὸν κόσμον τὴν λαμπροτέραν τύχην.

Καὶ σήμερον ἀκόμη εἶναι γνωστοὶ μερικοὶ ἐξ αὐτῶν.

Ὁ Ἀρλεκίνος καὶ ὁ Πιερρότος διεσώθησαν καὶ μέχρις ἡμῶν καὶ κάπου κάπου ἐμφανίζονται εἰς τοὺς κονισσαλέους κυκλοτερεῖς στίβους τῶν ἵπποδρομιῶν, μετὰ τὰς χονδροειδεῖς καὶ γελοίας κινήσεις τῶν ζητοῦντες ν' ἀποσπάσουν τὰ γέλοια.

Οἱ Ἀβερῖνο

Μίαν λέξιν καὶ δι' αὐτοῦς.

Ποίος δὲν ἐνθυμείται τὸν λαμπρὸν ἐκείνον, Ἰταλικὸν μὲν τὴν καταγωγὴν, Σιμαχιαφεικὸν ὅμως τὴν σύνθεσιν, θιάσον, μετὰ τὸν ὁποῖον διεσκέδασαν αἱ Ἀθηναῖαι ἓνα ὀλόκληρον χειμῶνα, χωρὶς ἀνήθικα θεάματα, οἰκογενειακώτατα;

Θὰ ἦτο ἀσέβεια πρὸς τὴν Τέχνην — διότι ἐκεῖνοι τέχνην ἐπεδείκνυον — νὰ μὴ ἐνθυμηθῆ κανεὶς τὰ ἀκροβατικά, ταχυδακτυλογικὰ καὶ ἀθλητικά τῶν παίγνια, τὰς φαντασμαγορικὰς παραστάσεις τῶν, τὰς ὁποίας ἐλάμπρυνε καὶ ἐφαίδρυνε ὁ τρελλὸς Πιερρότος καὶ ὁ γελοῖος πανοῦργος Ἀρλεκίνος, σκορπιζόντες χάριν, ἐξυπνάδα, φαιδρότητα παντοῦ, μετὰ μιμικὰς κινήσεις μόνον δυστυχῶς, διότι τίς οἶδε ποῖα Μοῦσα τοὺς ἐτιμώρησε μετὰ στέρησιν φωνῆς.

Ἔτσι τοὺς κατήνησεν ἡ ἐξέλιξις.

Ἀρχικὴ δόξα

Ἄλλ' ὅσον ὁ Ἀρλεκίνος καὶ ὁ Πιερρότος, ἄλλο τόσο καὶ ὁ Πολιτιστέλλος καὶ ἡ Κολομπίνα, ἔσχον ὁμοίαν τύχην.

Πρόσωπα ἀπρόσωπα, τύποι ἀγαπημένοι καὶ γνωστοὶ ἀπὸ τὴν γέλοιαν μάσκα τους, τὰ στριγγίσματά τους, τὰ γέλοια τους, τὰ πηδήματά τους, τοὺς μορφασμούς τους, τῆς τρελλας τους καὶ τὰ ιδιόρρυθμα κοστουμια τους μετὰ τὰ ζωηρὰ καὶ ἀπειροκάλως κτυπητὰ χρώματά τους.

Νὰ ὁ Πολιτιστέλλος, κωμῶδης ἐμπρός καὶ ὀπίσω μετὰ τὴν κολλαρισμένην τραχηλιά του, πλακισοῦσαν ἓνα δύσμορφον πρόσωπον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον προβάλλει μία τεραστία μύτη, στραβοκουττάζουσα ἓνα πάλλευκον μουστάκι.

Νὰ καὶ ὁ Πιερρότος, μετὰ τὴν ἀλευρωμένη μούρη του, χωμένους μέσα εἰς τὴν κάτασπρη καὶ πλατεῖα μπλουζά του, χασκεὶ μετὰ ὀρθάνοικτα καὶ ὀλοστρογγύλα τὰ μάτια κάτω ἀπὸ τὸ καλπάκι τὸ ὁποῖον σκεπάζει τὸ ζυρισμένον κεφάλι του.

Καὶ ὁ Ἀρλεκίνος, ὁ ψευδοδανδῆς, κομψοζωσμένος μέσα στὴν ρομβοπολύχρωμον ζακέττα του μετὰ πέτασσαν ὑπερηφάνως γυρμένον πρὸς τὸ αὐτὶ, κομπάζων καὶ στριφογυρίζων σὰν πεταλοῦδα γύρω τῆς χαριτωμένης Κολομβίνας του.

Ὅλοι αὗτοι τύποι ποῦ ἐκλείπουν ὀσημέραι, ἂν δὲν ἐχάθηκν ἀκόμη. Τύποι ποῦ ἐσκόρπισαν λάμπιν καὶ χαρὰν καὶ εὐθυμίαν καὶ γέλοια, τύποι ποῦ ἔδρασαν, ποῦ ἀφῆκαν ἐποχὴν, τύποι τῶν ὁποίων

μετ' ὀλίγον, ἂν μὴ νέα τάσις, ἀναζωπύρωσις ἀνάγκης, τῆς ἀνάγκης τῆς εὐθυμίας μετὰ τὴν προοῦσαν ἐξέλιξιν, τοὺς κἀνὴ νὰ ἀναζήσουν, μόνον τὰ κοστουμια θὰ διασώζονται.

Νὰ τοὺς γνωρίση κανεὶς, νὰ εὕρῃ τὰς διαφόρους φάσεις τῆς ἐξελίξεώς των, ἀπὸ τὴν πρώτην τῶν ἐμφάνισιν, εἶναι μία ὠραία ἀπόλαυσις, περιεργότατη, γραφικωτάτη, διασκεδαστικωτάτη.

Δῆμος

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ :

Ἄλλοι τύποι. — Οἱ πρόγονοι τοῦ Ἀρλεκίνου. — Ὁ Φράγκα Τρύπας, ὁ Κοψοκάντουρος καὶ ὁ Καπετὰν Φρακάδας. — Περιεργότατα πράγματα.

ΟΙ ΜΥΛΟΠΕΤΡΕΣ

«Μυλόπετρες» εἶνε ὁ τίτλος τοῦ νέου τριπράκτου δράματος τοῦ κ. Πολ. Δημητρακοπούλου, δημοσιογράφου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον μέρος κοινωνικῆς τριλογίας καὶ ὅπερ ἔσχε τὸ εὐτύχημα νὰ διδαχθῆ ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς κ. Βερόνη, ὅστις εἶνε ὁ πρῶτος καὶ σοβαρότερος ἐξ ὅλων τῶν ἐν Ἀθήναις θιάσων.

Περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἔργου τούτου θεωροῦντες περιττὸν ν' ἀπασχολῶμεν τοὺς ἀναγνώστας μας, ἀρκούμεθα μόνον νὰ φέρωμεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κρίσιν μας. Τὸ ἔργον τούτο ὑπὸ φιλολογικὴν ἐποψιν ἐξεταζόμενον δὲν εἶναι ἢ μία ὠραία συμβολικὴ μελέτη περὶ τῆς κοινωνίας. Παρουσιάζει πρὸ ἡμῶν ἀγῶνα ὀρμητικὸν καὶ βίαιον, δύναται τις εἰπεῖν, μεταξὺ τῶν πικρῶν ἀληθειῶν τῶν ἀπορροσῶν ἐκ τῶν σπλάγγων τῆς κοινωνίας καὶ τῶν ἐπαναστατικῶν καὶ ἀντιπολιτευομένων ἰδεῶν, αἱ ὁποῖαι συλλαμβάνονται ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ παραδοξολόγου τινος ἰδεολόγου, ἐγκυμονοῦνται ἐν αὐτῷ τρεφόμενα μετὰ ἀναθυμιάσεις τῶν κοινωνικῶν τελμάτων καὶ μετὰ τὸ πῦρον τὸ ἐκρέον ἐκ τῶν ὀδωδῶτων καὶ γαργαλιωδῶν μερῶν τῆς κοινωνίας — τὴν ὁποίαν τροφήν προσπαθεῖ ἐπιμελῶς καὶ μετ' ἰδιαζούσης ροπῆς νὰ περισυλλέγῃ πανταχόθεν ὁ τοιοῦτος ἐπαναστάτης κατὰ τῶν κοινωνικῶν προλήψεων — καὶ τέλος γεννῶνται, ἐκσπῶσι δηλαδὴ βίαιως, μετὰ ἀπαιτήσεις ἐπιβολῆς καὶ κυριαρχίας. Ζήτημα δηλαδὴ τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς γεννήσεως τῶν κοινωνικῶν ἵηται καὶ ἀπασχολεῖ τὸν σοφὸν καὶ τὸν ἄσοφον, τὸν πτωχὸν καὶ τὸν πλούσιον καὶ πᾶσαν ἡλικίαν καὶ τὸ ὅπεσον θὰ ἀπασχολῆ αἰωνίως τοὺς κοινωνιολόγους καὶ θὰ διδῇ τροφήν εἰς πάντα θέλοντα νὰ παραπονεθῆ, νὰ γογγίσῃ διὰ τὰς προλήψεις αὐτῆς καὶ νὰ χύσῃ δάκρυα ἀνακουφίσεως ἢ ἀπελπίσεως διὰ τὰς βδελυγμίας καὶ τὰ ἀίσχη ταύτης. Βλέπομεν ἐν τῷ ἔργῳ μίαν ζωντανὴν εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν καθιστῶσι ζωηροτέραν οἱ ὠραῖοι ὄντως διάλογοι τῶν ἐν τῷ δράματι προσώπων καὶ ἡ φυσικὴ ταξινόμησις τῶν

— «Οτι ο Σταματόπουλος ως Πομεράν ήτο πολύ καλός. Οτι ή κ. Ανδρεοπούλου ως Πομεράν ήτο... καλλικατούρα!

— Τήν Πέμπτην ἐπαίχθησαν «Οί ήθοποιοί του Αὐτοκράτορος» με τήν αὐτήν, ως πάντοτε, ἐπιτυχίαν ὑφ' ὄλων τῶν ήθοποιῶν.

— Τήν Παρασκευήν ἐπαίχθη τὸ πρῶτον ἀπὸ σκηνης τὸ τρίπρακτον δράμα τοῦ κ. Πολ. Δημητρακοπούλου «Ἡ Μυλόπετρας».

— Περὶ τοῦ ἔργου εἰς ἄλλην στήλῃν.

— Τὸν Γλυκᾶν ὑπεδύθη ὁ Γεννάδης με θαυμαστὴν ἐπιτυχίαν· ἐπαίξει με πολλὴν δυνάμιν καὶ τέχνην μεγάλην καταπλήξας τὸ παρακολουθοῦν τὴν παράστασιν κοινόν· ὄλοι οἱ θεαταὶ παρηκολούθουν μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαθείας ἐκάστην κίνησιν τοῦ ήτο τὸ κορυφωμα τῆς ἐπιτυχίας ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Ἡ ἀπεικόνισις τῆς φθίσεως καὶ ἡ πρόδοσις αὐτῆς ἀπὸ πρᾶξεως εἰς πρᾶξιν ήτο τελεία, φυσικώτατος δὲ ὁ διακοπτόμενος, ἀλλὰ συνεχῆς βήξ τοῦ πάσχοντος. Ἐκεῖ ὁμοίως ὅπου ἀνεδείχθη ὑπέροχος, ὅπου ἐξήρθη εἰς καλλιτεχνικὰ ὕψη δυσθεώρητα, ήτο τὸ finale τῆς γ' πρᾶξεως, καθ' ὃ ἀποθησκει λέγων «χειροκροτήσατε τὸν ήτημένον ποιήτην».

— Τὸν Θωμᾶν ὑπεδύθη ὁ Τσοῦκας, ἐπιτυχῶς μὲν εἰς τὴν α' καὶ β' πρᾶξιν ἀποδώσας καλῶς τὸν εἰρώνα καὶ τραγὺ χαρακτῆρα τοῦ οἰνοπότου αὐτοῦ, ἐξόχως δὲ λαμπρὰ εἰς τὴν γ' πρᾶξιν· ἐκεῖ ἐπαίξει φυσικώτατα ήτο τὸ ἄλλο ἐγὼ του, ὁ ἐξῶ ἀπὸ τῆν σκηνῆν Τσοῦκας. Τοῦ συνίστῳμεν μόνον νὰ κατεβάσῃ κατὰ ἕνα τόνον τὴν φωνήν του καὶ νὰ μετριάσῃ τὰς χειρονομίας του (πρᾶξ' α' καὶ β').

— Τὸν Νάκην ὑπεδύθη ὁ Λοράνδος καλᾶ· ἄς προσπαθήσῃ νὰ καλλύνῃ ὀλίγον τὸν τόνον τῆς φωνῆς του καὶ νὰ ποικίλῃ τὰς σκηνικὰς του κινήσεις καὶ στάσεις.

— Τὸν Φαρᾶν ὑπεδύθη ὁ Βαλαλᾶς με ἀρετὴν ἐπιτυχίαν· ως τύπος ὁμοίως ὑστέρησε πολὺ, διότι δὲν εἶχε διόλου τὸ ἐπιβάλλον καὶ τὴν σοβαρότητα ἱατροῦ, ἀλλὰ μόλις φοιτητοῦ με ἱατρικὰς γνώσεις.

— Τὸν Καραφῆν ὑπεδύθη ὁ Σταματόπουλος μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας· διέπλεσεν ἕνα τύπον φιλορηματου καὶ ὑπερηφάνου γέροντος τέλειον· ή ἐπανάληψις τῶν φράσεων του πρὸς ζωηροτέραν ἐντύπωσιν τῶν λεγομένων του ήτο λίαν ἐπιτυχῆς.

— Τὴν Καραφῆν ὑπεδύθη ή κ. Ἀρνωτάκη πολὺ καλᾶ. Τὴν Λουκίαν Καραφῆν, θυγατέρα τῶν, ή δις Σμαράγδα Βερώνη ἐπίσης καλᾶ. Τὴν Μαρίαν, ὑπερτέρα τῶν Γλυκᾶν, ὑπεδύθη ή κ. Λοράνδου με μεγάλην ἐπιτυχίαν, ἀποδώσασα τελείως τὸν χαρακτῆρα τῆς τῶσον ἀγαπώσης τὸν Γλυκᾶν μικρᾶς, ἀλλὰ διατηρούσης μυστικὸν τὸν ἔρωτά της. Τὸν Κοκκάρην ὑπεδύθη ὁ Θεσεύς ἐπιτυχῶς. Τὴν Κοκκάρη ὑπεδύθη ή κ. Κυριακίδου παρουσιάσασα ἕνα τύπον ἀνύπαρκτον εἰς τὴν κοινωνίαν μας. Ἡ ἀμφιέσις της καὶ ή διασκευὴ τοῦ προσώπου της ήσαν πολὺ ἐλαφρά. Ὁφείλουν οἱ ήθοποιοὶ ὅταν παίζουν ἔργα σοβαρὰ καὶ εἰς μεγάλῃ σκηνημα καὶ σοβαρὰ θεάτρα νὰ μὴ ἐξέρχονται τῶν ὁρίων τοῦ σοβαροῦ. Τὸν Κοκκάρην, υἱὸν τῶν, ὑπεδύθη ὁ Δελενάδης μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας· τέλειος τύπος πιστεγμῆ τῶν σαλονιῶν με τὴν γαλλίζουσαν προφορὰν του καὶ τοὺς θηλυπραεῖς ἀκκισμούςτου. Τὴν Καναρίνην ὑπεδύθη ή κ. Ἀνδρεοπούλου καλᾶ. Τὴν θυγατέρα της ή κ. Γαλάνη με πολλὴν λεπτότητα, χάριν καὶ θάρρος.

— Τὸν τρελλὸν ὑπεδύθη ὁ Πετροῖδης μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Ἡ εἰσοδὸς του εἰς τὴν σκηνην (πρᾶξ' β') ὅτε τὸν φέρει ὁ Νάκης καὶ ή ἐξοδὸς του, ὅτε λέγει «ἀλλοιῶς, ἀλλοιῶς» στρέφον τὰς χεῖρας, μιμούμενος τὸν Γλυκᾶν, ἐνουῶντα ὅτι θ' ἀλλάξουν τὰ πράγματα, εἶνε ἐξόχος.

— Τὸ Σάββατον ἐπανελήφθησαν «Ἡ Μυλόπετρας». Τὴν Κυριακὴν καὶ πάλιν «Ἡ Μυλόπετρας». Τὴν Δευτέραν διὰ τετάρτην φορὰν

«Ἡ Μυλόπετρας». Τὴν Τρίτην ἐπαίχθη «ή Βοσκοπούλα», διεξαχθεῖσα μετ' ἐπιτυχίας. Τὴν Τετάρτην ἐπαίχθη ή «Πριγκήπισσα τῆς Βαγδάτης» με Λεοντίαν τὴν κ. Βερώνη, ήτις παίζει μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ τέχνης. Εἰς τὸ τέλος ἐπαίχθη τὸ «Κοκκαλίκα τῆς Νυχτερίδας» με πλήρη ἀποτυχίαν. Τὴν Πέμπτην ἐπανελήφθησαν διὰ πέμπτην φορὰν «Ἡ Μυλόπετρας». Τὴν Παρασκευὴν ἐπαίχθη ή «Νιόβη» ήτις παίζεται ἐξόχως λαμπρὰ ὑφ' ὄλου τοῦ θιάσου τῆς κ. Βερώνη. Χθὲς ἐπαίχθησαν «Αἱ Δύο Ὀρφαναί».

Θέατρον Βαριετέ

«Θιάδος Ε. Παντοπούλου»

Τὴν προπαραελθοῦσαν Κυριακὴν ἐπαίχθη ή «Χιονάτη μας». Τὴν Τρίτην ή «Μαρούλα». Τὴν Τετάρτην τὸ «Οἰκοτροφεῖον». Τὴν Πέμπτην ή «Βοσκοπούλα». Τὸ Σάββατον «Τὸ παιδί τοῦ Κασκαρίκα». Τὴν Κυριακὴν «Τὸ παιδί τοῦ Κασκαρίκα». Τὴν Δευτέραν «Τὸ παιδί τοῦ Κασκαρίκα». Τὴν Τρίτην ή «Νύφη τῆς Κούλουρης». Τὴν Τετάρτην ὁ «Γενικός Γραμματεὺς». Τὴν Παρασκευὴν ἐπαίχθη τὸ πρῶτον ἀπὸ ἑλληνικῆς σκηνης ή ἐπαινεθεῖσα κατὰ τὸν ἐφετεινὸν Λαοσάκειον διαγωνισμὸν τραγωδία τοῦ κ. Ἰω. Καλοστύπη «Βασίλειος ὁ Β'». Χθὲς ή δευτέρα διδασκαλία τοῦ «Βασιλείου τοῦ Β'». Περὶ τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἐκτελέσεως εἰς τὸ προσεχές.

Θέατρον Νεαπόλεως

«Ἐταιρία Ἑλλήνων ήθοποιῶν»

Τὴν προπαραελθοῦσαν Κυριακὴν ἐπαίχθη ή «Κακοκεφαλία». Τὴν Δευτέραν τὸ «Νευροκαβαλλίκευμα». Τὴν Τετάρτην ή «Τραγωδία». Τὴν Πέμπτην ή «Τραγωδία». Τὴν Παρασκευὴν ή «Τραγωδία». Τὸ Σάββατον ή «Ζηλιάρα». Τὴν Κυριακὴν τὸ «Στοιχῆμα». Τὴν Δευτέραν οἱ «Ἐρωτες τῆς Κλεοπάτρας». Τὴν Τρίτην ή «Κακοκεφαλία». Τὴν Τετάρτην «Α.Β.Γ.Δ'». Τὴν Πέμπτην «Α.Β.Γ.Δ'». Τὴν Παρασκευὴν «Α.Β.Γ.Δ'». Χθὲς «Α.Β.Γ.Δ'»

Θέατρον Ἀλάμπρα—Μανέα

«Ἱταλικὸς θιάδος Ποικιλῶν Savanna»

Καθ' ὄλην τὴν ἐβδομάδα ὁ θιάσος οὗτος ἐπαίξει διαφόρους ζαζουέλας, κωμωδίας, διωδίας, μονωδίας καὶ διάφορα κωμικὰ παίγνια. Λαμπρὸς εἶνε ὁ κωμικός Ἀραφ Georg. Kelly με τὰ διάφορα κωμικὰ του παίγνια καὶ τὰς διαφόρους μιμήσεις, ὁ καταστάς ἀγαπητὸς ἀπὸ τὴν πρῶτην τῆς ἐμφανίσεως του ἐσπέρας. Καθ' ἐκάστην κινηματογράφος με διαφόρους νέας εἰκόνας, ἔτι δὲ ὁ χορὸς τῆς Σερπεντίνης κλπ. κλπ.

Ἡ Τσιμπίδα

Θέατρον Διονυσιάδου Πειραιῶς

«Θιάδος Ἀλεξιάδου»

Τὴν προπαραελθοῦσαν Κυριακὴν ἐπαίχθη ὁ «Καπετὰν-Γιακουμῆς», ὃν ὑπεδύθη ὁ Σπ. Παντόπουλος μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας· ὁ χορὸς τοῦ Παντοπούλου καὶ τὸ ἐπικαιρὸν ἄσμα, τὸ ὁποῖον ἔψαλλεν, ἐνεθουσίασαν τῶσον τὸ κοινόν, ὥστε ήρχισε τοῦτο χειροκροτοῦν νὰ ζητῆ τὴν ἐπανάληψιν. Ὁ Παντόπουλος ἐξηκολούθει ἐν μέσῳ τῶν χειροκροτημάτων τῶν θεατῶν χορευῶν καὶ ἄδων τὸ ἄσμα:

Λαρὰς τον ποῦ θὰ γείνη
Ὡσὰν τὸν Παλαβιώτη,
Πανόπουλο, Τσελέπη,
Ὡς καὶ τὸν Ρομμελιώτη
Νὰ πέρη τοὺς παράδες
Καὶ πίσω νὰ τοὺς δώρη
Καὶ νὰρχεται ὁ κόσμος
Νὰ τὸν ἀποθεῖρη!

— Τὸν Μανώλην ὑπεδύθη ὁ Χατζηχρηστὸς ἐπιτυχῶς. Τὸν Δημαρχὸν ὁ Βεντούρας πολὺ καλᾶ. Τὴν Ἑλένην ή κ. Θεοδώρου λίαν ἐπιτυχῶς καὶ γαλαίεντως· ἐτραγωδῆσε δὲ τὸ

μετὰ τοῦ Μιχάλη νουέτο με πολλὴν γλυκύτητα. Τὸν Μιχάλην ὑπεδύθη ὁ Παπαστεφάνου· ἐπαίξει με πολὺ πάθος καὶ δυνάμιν. Τὸν Λάμπρον ὑπεδύθη ὁ Κοντόπουλος. Τὸν Δεκαεξαρχόπουλον ὁ Γεωργιάδης. Τὴν διδασκαλίαν ή δις Μελά. Τὸν Νικόλαν ὁ Βενιέρης κλπ. κλπ.

— Ἡ κοσμοπλημμύρα τῆς ἐσπέρας ταύτης ήτο πρωτοφανῆς· τοῦτο ἀποδεικνύει τρανῶς τὴν ἐκτίμησιν μετ' ής οἱ Πειραιεῖς περιβάλλουν τὸν θιάσον τοῦ κ. Ἀλεξιάδου.

— Τὴν Τρίτην ἐπαίχθη ὁ «Δικαστῆς» τοῦ Bisson κατὰ μετάφρασιν τοῦ Κ. Πετροῖδου.

— Τὸν Δεπλαντοῦ ὑπεδύθη ὁ Σπ. Παντόπουλος μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Τὴν Λωρᾶν ὑπεδύθη ή κ. Κοντοπούλου ἀρετὰ καλᾶ. Τὸν Βλοντῶ ὑπεδύθη ὁ Γαθαβιώτης με πολλὴν δυνάμιν καὶ τέχνην καὶ δὴ εἰς τὴν σκηνην τῆς θεραπείας τοῦ κωλικοπόνου. Τὸν Μπομπὲν ὑπεδύθη ὁ Χατζηχρηστὸς καλᾶ. Τὸν Δουβιὲν ὁ Γεωργιάδης· ἐρρειάζετο περισσοτέρα ζωῆ, προσοχή καὶ μελέτη. Τὸν Λαζενὲν ὑπεδύθη ὁ Βενιέρης με ἐπιμέλειαν καὶ χάριν. Τὸν Μπερνικὲ ὁ Κοντόπουλος καλᾶ. Τὸν Θεόδωρον ὑπεδύθη ὁ Παπαστεφάνου μετ' ἐπιμελείας καὶ πολλῆς καλαισθησίας. Τὴν Πεζὸν ὑπεδύθη ή κ. Παντοπούλου. Τὸν Εὐγένιον ὁ Κοντόπουλος. Τὴν Λουκίαν δὲ Περπινιάκ, αἰδὸν, ή κ. Θεοδώρου. Τὸν Τουριγγάρ ὁ Βεντούρας. Τὸν ἀστυνόμον ὁ Τσίντος καὶ τὸν κλητῆρα ὁ Ταμβακόπουλος.

— Τὴν Πέμπτην ἐπαίχθη ή «Ψυχοκὸρη».

— Τὸν Θᾶνον ὑπεδύθη ὁ Τσίντος μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ ἐπιτυχίας. Τὴν Θᾶναινα ὑπεδύθη ή κ. Παντοπούλου ἐπίσης ἐπιτυχῶς. Τὸν Βάσσαν ὑπεδύθη ὁ Παπαστεφάνου· ἐπαίξει με πολλὴν ἐπιτυχίαν· τὸ πάθος, ὁ ἔρωτος, ή χαρὰ, ή ἀπελπισία ἐζωγραφίζοντο ζωηρῶς ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Τὴν Χρῦσω ὑπεδύθη ή κ. Κοντοπούλου μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας· ἐπαίξει με πολλὴν δυνάμιν καὶ τέχνην. Τὴν Φώτω ὑπεδύθη ή κ. Θεοδώρου μετὰ πολλῆς χάριτος, ἔψαλλε δὲ γλυκύτατα. Τὸν Λάμπρον ὑπεδύθη ὁ Σπ. Παντόπουλος πολὺ καλᾶ. Τὸν Κρικέλαν ὑπεδύθη ὁ Βεντούρας μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας· ἐπαίξει με πολλὴν δυνάμιν καὶ τέχνην. Τὸν Γκόφαν ὑπεδύθη ὁ Γεωργιάδης.

— Τὴν Παρασκευὴν ἐπαίχθη ή «Τύχη τῆς Μαρούλας», με Λινάρδον τὸν Σπ. Παντόπουλον καὶ Μαρούλαν τὴν κ. Θεοδώρου με τὴν γλυκυτάτην φωνήν της. Τὸ Σάββατον ἐπαίχθη ή «Νίκη τοῦ Λεωνίδα» με Λεωνίδα τὸν Παντόπουλον. Οἱ περισσότεροι τῶν ήθοποιῶν ήσαν ἀμελέτητοι· προσοχή καὶ μελέτη κύριοι. Τὴν Κυριακὴν ἐπανελήφθη ὁ Κόμης Μοντεχρηστὸς. Τὴν Δευτέραν ἐπαίχθη τὸ «Λίγο ἀπ' ὄλα». Ἡ παράστασις διεξήχθη καλῶς. Τὴν Τετάρτην ή «Βοσκοπούλα». Τὴν Πέμπτην «Θυμιούλα ή Γαλαξιδιώτισσα». Τὴν Παρασκευὴν ἐπαίχθησαν οἱ «Ἄτιμοι» με Κάρολον τὸν Βενιέρην, ὅστις ἐπαίξει με πολλὴν δυνάμιν καὶ τέχνην. Τὴν Ἑλιζαν ὑπεδύθη ή κ. Κοντοπούλου λίαν ἐπιτυχῶς. Τὸν Πεπίνον ὁ Βεντούρας, τὴν Θερεσίαν ή κ. Θεοδώρου τὴν Εὐγένειαν ή κ. Γαθαβιώτου πολὺ καλᾶ. Τὸν μικρὸν Ἐκτορα ὑπεδύθη ὁ μικρὸς Παντόπουλος ἐξόχως λαμπρὰ. Τὸν Γιάννην ὑπεδύθη ὁ Χατζηχρηστὸς τὸν Εἰσαγγελέα ὁ Τσίντος. Τὴν Δὲ Φορνάρη ή δις Μελά ἀρετὰ καλᾶ καὶ τὸν Ὀρλάνδον ὁ Γαθαβιώτης ἐπιτυχῶς.

— Χθὲς ἐπαίχθη ὁ «Ἐνοχος»· περὶ αὐτοῦ εἰς τὸ προσεχές.

Φοῖβος

Πειραιεῖς

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Παντελῆ Τσαγκάρη.

Τὸ φαρμακεῖον τοῦ κ. Π. Τσαγκάρη ἐπρομηθευθῆ ἐσχάτως ἅπαντα τὰ χημικὰ καὶ φαρμακευτικὰ προϊόντα εἰς μεγάλας ποσότητας, ὡς καὶ μεγάλην συλλογὴν χειρογυκῶν ἐργαλείων.